

GÜNAHA PIŞMANLIK VE TEVBE*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd. Fekâle'n-nebiyyü SAS:

Muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünyada ve âhirette cümlenize nasib ve müyesser olsun... Rabbimiz Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri ibadetlerimizi, taatlerimizi kabul eylesin...

a. Dünyada Yolcu Gibiyim

Hepimiz uçsuz bucaksız bir fezada, bir toplu iğne başı gibi olan dünya denilen küçücük bir gökcisminde yaşıyoruz. Etrafındaki fezaya göre, dünyayı toplu iğne başına bile benzetmek doğru değil. O kadar küçük bir yerde yaşıyoruz.

Etrafımızda lacivert, uçsuz bucaksız, sonunu, dibini göremediğimiz esrarengiz, muazzam bir çevre var, feza diyoruz. Başka bir şey demiyoruz feza diyoruz. Dibini göremiyoruz. Ta dibini göremiyoruz çünkü milyonlarca senede ışığı bize gelen yıldız var. Daha ışığı gelmemişse göremeyiz. Işık göze gelmeyince görünmez. Karanlık olan yerler, ışığı gelmeyen yerler...

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Ne kadar uzakta ki ışığı gelmemiş. Orada belki neler var ama daha gözümüze gelmediği için görmüyoruz.

Böyle bir büyük dipsiz fezanın içinde, dünyada hayat denilen bir şeye sahibiz, yaşıyoruz. Hayat sürüyoruz yani bu dünyada. Bir yerden geldik, geldiğimiz yerden haberimiz yok. Aramızdan bazı kimseler bir yere gidiyor, gidilen yer hakkında ilk bakışta bir bilgi yok. Gelen bir yerden geliyor, bilmiyoruz; giden bir yere gidiyor, bilmiyoruz.

Bilemezdik ama bildiren var bize, haber veren var, anlatan var, oraları bilen var. Oraları bilen var, onların bilgisiyle çatlayacak gibi olan merakımız biraz açılıyor, yoksa nereden geliyoruz, nereye gidiyoruz diye çatlardık meraktan.

El-hamdü lillâh ki, şu yerleri gökleri yaratan Rabbü'l-âlemîn, alemlerin sahibi; yıldızların, göklerin, yerlerin, dünyanın, yerin altının, yerin üstünün sahibi Allah-u Teala Hazretleri bize haberci göndermiş. Peygamber demek haber getiren demek. Mânası bu. Farsça'da "peygam" haber demek, "ber" getirmekten geliyor. Peygamber, haber getirmiş insan, getiren insan.

“—Nereden haber getirmiş?”

Kâinatın sahibi olan, şu ışıkları söndürdüğümüz zaman gökyüzüne baktığımız zaman, şu fezadaki milyonlarca, milyarlarca varlıkları, sayısız varlıkları yaratmış olan âlemin, kâinatın sahibinden bize mesaj var, haber var, peygamber

var, elçisi var. Bazı kullarını seçmiş, bakmış liyakatlı, bilgili, terbiyeli, edepli, masum, iyi, onları kendisine peygamber edinmiş, onlarla haber göndermiş ki; “Biz Allah’tan geldik Allah’a gidiyoruz. Ondan geldik ona gidiyoruz. Doğumdan evvel ruhlar âleminden geldik, öldükten sonra âhiret âlemine gidiyoruz. Bir yolcuyuz.”

Şimdi başkan Ali Beyin açtığı sayfada hadîs-i şerîfte bak ne diyor Peygamber Efendimiz SAS... İmam Tirmizî Hazretleri’nin Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan rivayet ettiğine göre:¹

مَا لِي وَلِلدُّنْيَا مَا أَنَا فِي الدُّنْيَا إِلَّا كَرَائِبٍ
اسْتِظَلَّ تَحْتَ شَجَرَةٍ ثُمَّ رَاحَ وَتَرَكَهَا

(حم.ت.ه.ك.ض. عن ابن مسعود)

RS. 488 (*Mâ lî veli’d-dünyâ*) “Benim dünyayla ne işim var? Ne alakam var benim şu dünya ile!” buyuruyor. (*İllâ kerâkibin istezalle tahte*

¹ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.382, no:2299; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.133, no:4099; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.391, no:3709; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.345, no:7859; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VII, s.311, no:10415; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.260, no:1533; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.36, no:277; Taberânî, *Mu’cemü’l-Ke-bîr*, c.X, s.162, no:10327; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.II, s.290, no:1384; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.217, no:35444; Beg-avî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.VII, s.202; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.IX, s.196, no:5292; İbn-i Sa’d, *Tabâkât*, c.I, s.467; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV, s.130, no:952; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.IV, s.234; Hünnâd, *Zühd*, c.II, s.382, no:744; Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.197, no:6142; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XIX, s.99, no:20292.

şeceretin sümme râha ve terekehâ) “Dünyada ben bir ağacın gölgesinde birazcık istirahat eden, dinlenen, sonra kalkıp giden bir süvari gibiyim.” buyurmuştur. Yolcu gibiyim yani. Atlı demesinin sebebi, “Burada durmuyorum ata binmişim, gidiciyim. Bir yerden gelip bir yere gidiciyim. Atlı bir süvari gibiyim. Bir ağacın altında biraz nefes alıyorum, gölgeleniyorum.” Yol uzun, sıcak, yorucu. Bir ağacın altında biraz gölgeleniyorum. Çok yakıcı güneş var. E yolcu, atı yanında olan, ağacın altında birazcık gölgelenen bir insan ne yapar? Sonra atına biner yine yoluna devam eder. O mola verdiği yeri bırakır gider. Atını mahmuzlar gider, yürür gider.

Dünya hayatı da böyle; bir yolcuyuz, bir yolda gidiyoruz. Hayat denilen bu yolun baş tarafı ruhlar âlemi, son tarafı ölüm denilen bir olay... Ölüm denilen bir âlemle, bir olayla bu dünyadan öteki dünyaya geçiyoruz. Başka bir âleme, ikinci bir âleme geçiyoruz. Orada yol çatallaşıyor, ikiye ayrılıyor yolumuz.

Bu dünyada bir yolcuyuz, yürüdüğümüz yola da hayat deniliyor. Bu hayat yolu inişli çıkışlı, zahmetli, uçurumlu, virajlı, zorlu, taşlı çakıllı, ayağına çarpıyor insanın. Bazıları uçurumdan virajı alamayıp aşağı yuvarlanıyor. Kimisi yokuş çıkarken zorlanıyor, kimisi yokuş aşağı gibi rahat rahat gidiyor. Bazı yerleri öyle, bazı insanların gittiği yollar öyle.

Ahirette, bir taraftan gidersen nurlar içinde, hoş kokular içinde gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, hiç kimsenin hatırına hayaline

gelmedik güzellikler var, çok güzel Őeyler var. Yani gözlerin Őenliđi olan, baktığı zaman gözleri insanın bayram edecek olan, gnl neŐe dolacak, sürur dolacak olan köŐkler, saraylar, bahçeler, havuzlar, zmrtler, altınlar gümüŐler.

Salınır tb dalları, Kur'an okur hem dilleri. Cennet bağının glleri. Aar Allah dey dey.

Kerpileri altın gümüŐ. Yaradan ne hoş yaratmış. Misk  amberle donatmıŐ. Kokar Allah dey dey.

Diye Yunus'un tatlı tatlı anlattığı bir güzel âlem var ki... Peygamber Efendimiz diyor ki; "Gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, kimsenin de hatırına, hayaline sığmayan güzellikler."

Yani biz bir Şey anlatmak için ne deriz? Gl gibi diyoruz, gl yüzü diyoruz. Gl yüzünü rüyamızda görelim y Raslallah. Yani Raslullah'ı anlatmak için, bildiğimiz bir başka Şeyi ortaya koyuyoruz. Gl sevdiğimiz için gl yüzü diyoruz, ay yüzü diyoruz ayı gördüğümüz için, bir Şeye benzetiyoruz.

Peki hirette hiç kimsenin aklına gelmeyen Őeyleri, dünyada emsali misli olmayan Őeyleri nasıl anlatacağız?

Çok güzel bir lem. Hatıra hayale gelmedik güzellikler, imkanlar, lezzetler, nimetler, meyvalar ırmaklar köŐkler.

KŐklerin altından Őırıl Őırıl akan sular, insana itaat eden melekler hrler, gılmanlar... Çok güzel bir lem. Methede ede Kur'n-ı Kerîm

methede ede bitmiyor. Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîflerinde anlata anlata bitmiyor. Bir o yol var, bir de bir yol var karanlık mı karanlık, pis kokulu mu pis kokulu, iğrenç mi iğrenç, leşten beter. Azaplı, ızdıraplı, karanlık, korkunç, feci, muazzam derecede dehşet verici bir yere gidiyor. Orasına da cehennem diyoruz. Hayat bir yolculuk, ondan sonra ölümden sonraki öbür tarafa geçtiğin zaman bir cennet var bir cehennem var. Hayat fâni öbür taraftaki âlem bâki.

b. Zeki İnsan Kimdir?

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:²

الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ
وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ

² Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.638, no:2459; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1423, no:4260; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.124, no:17164; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.125, no:191; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.153, no:1122; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.281, no:7141, 7143; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.II, s.107, no:863; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.18, no:3489; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.350, no:10546; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.369, no:6306; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.267; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.266, no:463; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.140, no:185; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s:56, no:171; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.310, no:4930; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.184, no:354; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Muhâsebetü'n-Nefs*, c.I, s.19, no:1; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.50, no:6430; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.39; İbn-i Asâkir, *Târih-i Di-maşk*, c.LXI, s.186, no:7741; Şeddâd ibn-i Evs RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.679, no:7036; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1024, no:2029; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.458, no:15935; RE. 229/7.

الأماني

(ت. عن شدّاد بن أوس)

ME. 898 (*El-keyyisü men dâne nefsehû, ve amile limâ ba'de'lmevt*) “Zekî insan, akıllı insan nefsinin hakimiyeti altına alıp, zabt ü rabt altına alıp, nefesine hakim olup ahireti için hazırlanandır.

(*Ve'l-âcizü men etbea nefsehû hevâhâ*) Aciz kul da, nefsinin arzusu peşine kendisini takıp, sürüklettiren; (*ve temennâ ale'llâhi'l-emâniye*) ve ‘Allah Gafur’dur, Rahim’dir, beni affeder, onun rahmeti çoktur!’ diye Allah’a temenni besleyen kimsedir.”

Demek ki akıllı olan hazırlık yapıyor, akılsız olan gevşiyor. Boş ham hayallerle, “Allah beni affeder!” filan diye hazırlık yapmadan kendisini aldatıyor. Âciz olan, ahmak olan böyle... Zekî olan ahiret için hazırlanıyor.

“—Şimdi bu gerçeği bize kim bildiriyor?” Rabbü'l-âlemîn olan Allah bildiriyor. “—Başka kim bildiriyor?”

Allah’ın sevgili peygamberi, habercisi, elçisi olan Muhammed-i Mustafâ’sı bildiriyor.

“—Kim bildiriyor?”

Allah’ın mübarek kitabı, mukaddes kitabı olan Kur’ân-ı Kerîm’in ayetleri bildiriyor.

“—Kim bildiriyor?”

Peygamber SAS Efendimiz’in şu okuduğumuz hadîs-i şerîfleri bildiriyor. Yani çok sağlam bir

bilgi bu. Şeksiz şüphesiz, iki kere iki dört eder kadar kesin bir bilgi...

“—Peki, biz ne yapıyoruz?”

Biz bu kadar kesin bir mâlumata sahip olmuşuz. Biliyoruz bu işin başı nedir sonu nedir.

*Her rind bu bezmin nedir encâmı bilir Dünyamızı
nâgâh zalâm örtebilir Bir bitmeyecek zevk
verirken beste, Bir tel kopar ahenk ebediyyen
kesilir.*

Yahya Kemal böyle anlatıyor. Her akıllı insan, filozof insan, mütefekkir insan bu toplantının sonu nereye varacak, bu hayat denilen meclisin, bu bezmin sonunun nereye gideceğini, sonunun ne olacağını biliyor. Mütefekkir çünkü, zekî çünkü... “Birden bire ışıklar söner, dünyamızı karanlıklar kaplayıverir.” diyor.

Bir bitmeyecek zevk verirken beste. Hayat bestesi, hayatın zevkleri bir besteye benzetiliyor. Bir bitmeyecek zevk verip dururken insana bu çalgılar, keyifler, zevkler, sefâlar. Çalgının teli kopar da ahenk ebediyyen kesiliverir, yani ölüm gelir. Herkes biliyor bunu, hiç kimse inkâr etmiyor. Kimsenin inkâr etmediği bir olay bu...

Çok kesin olarak da biliyoruz ki, ahirette cennet var, cehennem var. Akıllı insan da cennet için hazırlanır, cehenneme düşmemek için dikkatli davranır. Mesele bu kadar kolay...

“—Peki ne yapıyoruz?”

Hiç düşünmüyoruz, hiç çalışmıyoruz, hiç gayret etmiyoruz, hiç korkmuyoruz, hiç iştahlanmı-

yoruz. “Aman elden kaçarsa halimiz ne olur?” diye hiç uykumuz kaçmıyor. Aman o cenneti kazanayım diye uykumuz kaçmıyor. Böyle bir gevşek, böyle bir lâubâli, böyle bir dünyanın gürültüsüne, hay u huyuna dalmışız gidiyoruz. Bu yanlış.

Bizden de başka insanlar var. Biz yine babamızdan İslâm terbiyesi almışız, yurdumuzdan biraz iman ile buraya gelmişiz. Mübarek analarımız başörtülü, namazlı niyazlı insanlardı. Mübarek babalarımız ak sakallı, beş vakit namazında niyazında insanlardı da biz onların çocuklarıyız, az çok biliyoruz. Kimisi de dolu dizgin, bizim çok ayıplayacağımız bir hayat sürüp gidiyor. Bizim böyle “Amma da iş yaptı ha, böyle de erkeklik mi olur, böyle de Müslümanlık mı olur, böyle insanlık mı olur?” diye çok ayıplayacağımız kusurları, günahları, kalleşlikleri, kötülükleri yapıp gidiyor. Kurtulamıyor, yapıyor bunu.

Kim yapıyor, yaptırtıyor bu işi? İnsanın kendisi yapıyor tabii. Kendisi yapmasa cehenneme kendisi gitmez. Yani yapan insanın kendisi. Ama yapma teklifini ortaya koyan şeytan var, nefsi var. Şeytan fıs fıs vesvese veriyor, diyor ki:

“—Şu kötülüğü yap. Bak burada ne kadar keyif var, ne kadar zevk var, ne kadar sefâ var. Ya burada ne duruyorsun, ne çalışıyorsun? Atla arabaya git, şurada *Surfers Paradise* var, içkiler var, keyfine bak, deniz kenarında şunlar bunlar var.”

Bu bir teklif... İnsanın içinde de bir nefsi var, yutkunuyor, canı çekiyor, canı istiyor.

Nefsi düşman, şeytanı düşman, dünya tatlı, dünya zevkli, manzaralar güzel, keyifler güzel. Başkası istifade ediyor, haydi oraya gidiyor. Gidiyor ama gidebilir tabii, Allah salıvermiş bizleri, insanların iplerini serbest bırakmış. Yapın bakalım ne yapacaksınız, imtihan için sizi gönderdim bakalım ne yapacaksınız diye... Kötülük işleyen işleyebiliyor, adam öldüren öldürebiliyor, içki içen içebiliyor, kumar oynayan oynayabiliyor. Allah'a âsî olan olabiliyor. Allah'ı inkâr eden edebiliyor. Edebiliyor, kendisini serbest sanıyor. Yani darbe yiyor sonradan ama, ettiğine pişman oluyor ama bir serbestlik oluyor. Kendisini serbest sanıyor, her şeyi yapabileceğini sanıyor.

Tabii bu yollar yanlış, bunu biliyoruz. Kusur işlerken dahi biliyoruz ki bu yaptığımız yanlış. Allah'ın emirlerini tutmazken dahi içimizden, vicdanımızdan bir üzüntü geliyor. Bir günahı işlediğimiz zaman ya ben bunu niye yaptım diye bir üzüntü duyuyoruz. Güzel! Bu yine güzel bir duygu. İnsan hayatta, hayata böyle kuş bakışı bakıp da gerçekleri doğru olarak gördü mü kendi yolu yanlışsa hemen geri dönecek. Ben bunu sizin bu Avustralya'daki kırmızı levhalara benzetiyorum:

“– Wrong Way, Go Back!”

İki taraflı bir yolda böyle bir kırmızı levhayla karşılaşırsan devam eder misin? Edemezsin! Hiç biriniz etmezsiniz. Yani şu benim konuşmamı dinleyen hiçbir kimse devam etmez. Koca Avustralya'da kaç kişi yapar bu işi bilmiyorum?

Sarhoşsa belki yapar ama, o bile sarhoşluğu arasında bile *Wrong Way, Go Back* sözünü okuduğu zaman frene basar, yolundan geri geri gider oraya girmez.

Neden? Oraya giderse *freeway*'i altüst edecek. Kendi arabası kaza yapacak, birçok arabayı birbirine katacak, orada muazzam bir kaza olacak. Çünkü, bu tarafa gelen bir sürü arabanın önüne atılmış olacak.

İşte dünyada insan, yanlış bir yola girdiğini anladığı zaman bu Avustralya'daki kırmızı levhayı hatırlasın: *Wrong Way, Go Back*. “Geriye dön, bu yoldan gidilmez! Bu yoldan gidersen az sonrası felaket. Biraz sonra kan gövdeyi götürecektir, araban havalarda uçacak. Benzinler yerlere dökülecek, yanacak mahvolacaksınız. Ya hastanede bulacaksınız kendini, ya mezara gideceksiniz. Geriye git!”

Go Back'i nedir müslümanın? Hayatında *Wrong Way* levhasını gördüğü zaman yolunun yanlışlığını anladığı zaman *Go Back*'i nedir? Tevbedir.

Yolunun yanlış olduğunu anlayıp, geri dönmeyi yaptığı işe tevbe denir.

Tevbeyi belki hepiniz şöyle biliyorsunuz ki, her akşam her perşembe akşamı hocaefendi camide, “Hep beraber tevbe edelim!” der, “Esağfiru’llah, esağfiru’llah!” der. Tevbe budur sanır çoğunuz değil mi?

Böyle sanıyorsunuz yani. “Tevbe yâ Rabbi! Esağfirullah yâ Rabbi!” demek tevbe sanır. Hayır. Tevbe, yolunun yanlışlığını anladığı zaman

yolunu değiştirmektir, doğru yola girmektir. Yani tevbe, insanın hayatında eğriden doğruya dđnđm noktasıdır, dđnemeç noktasıdır. Asıl tevbe budur. Buna tevbe-i nasđh derler.

Nasuh ne demek? Yani çok samimi tevbe. Çok samimi, çok içten, kalbinden... Bir insan adam öldürmüş olabilir. Hırsızlık yapmış olabilir, eroin imal etmiş olabilir, marihuana üretip satmış olabilir. Yapıyor bunu, para hırsıyla pek çok insan yapıyor. Kumar oynamış olabilir, aldatmış olabilir, çarpmış çırpmış olabilir. Hatıra hayale gelen gelmeyen her türlü kötölüğü yapmış olabilir.

Ne yapacak? Geri dđnecek.

Bir tevbe edeceğiz, ama tevbeyi nasıl etmeliyiz?

Adam, müslđmanım diyor, bđtđn kusurları devam ediyor. Olmaz. Müslđmansan kusurlar bitecek, dđndüreceksin, hayatın değişecek. Sahne değişecek, hayatının manzarası değişecek. Giyimin, kuşamın, kıyafetin, konuşman her şeyin değişecek.

Sigara paketini atacaksın, kötü yolu bırakacaksın, kötü arkadaşı bırakacaksın, kötü muhiti bırakacaksın, şehri terk edeceksin. “Burada benim kumarbaz arkadaşlarım var, beni kötü hayatımdan tanıyan insanlar var. Kendimi kötölükten sıyırmak için, beni tanımadıkları bir şehre gideyim!” diyeceksin. “Yarın beni yolda bu kumarbaz arkadaşımı görür, gel Allah aşkına der, koluma girer. Bu akşam paralar benden!” der, yine kandırır.

Bu böyle oluyor. Muhiti terk edecek, kötü arkadaşlarını terk edecek, her şeyini değiştirecek, Allah'ın yoluna girecek. Aşk ile sıdk ile...

Tabii bunu candan, böyle gözyaşları içinde yaptığı zaman... Başkasından da insan utanır. Yani gecede gündüzde neyse; “Yâ Rabbi! Ben hayatımda şimdiye kadarki günahlarımdan, işlediğimden pişmanım, senin yoluna girmek istiyorum. Senin sevdiğin bir kul olmak istiyorum!” dediği zaman, Allah bütün günahları affediyor.

c. Günaha Pişmanlık

Bakın açılan sayfada gelen hadisleri okuyorum. Yani niye ben başkana sayfayı çektirdim. Allah size neyi söylememi istiyorsa o kendiliğinden karşınıza gelsin diye çektirdim. Ben ne söyleyeceğimi tespit etmemiştim. Gelenleri okuyorum.

Bakın, ne diyor Peygamber Efendimiz:³

مَا عَلِمَ اللَّهُ مِنْ عَبْدٍ نَدَامَةً عَلَى ذَنْبٍ إِلَّا غَفَرَ لَهُ
قَبْلَ أَنْ يَسْتَغْفِرَهُ مِنْهُ

(ك. عن عائشة)

(Mâ alima'llàhu min abdin nedâmeten alâ zenbin, illâ gafera lehû, kable en yestağfirahû)

³ Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.282, no:7646; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.92, no:4379; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl c.IV, s.216, no:10231; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XIX, s.53, no:20165.

Hız. Aişe Anamız RA'dan hadis alimi el-Hâkim rivayet etmiş. Diyor ki Peygamber Efendimiz:

(Mâ alima'llâhu min abdin nedâmeten alâ zenbin) “Allah CC Hazretleri, şu Rabbü'l-âlemîn olan, yerlerin göklerin sahibi olan Allah, bir kulunun işlemiş olduğu bir günaha karşı kalbinde bir pişmanlık, bir nedâmet doğduğunu görür görmez...”

Kul pişman oldu; “Fena iş yaptım yâ Rabbi! Sana layık olmayan iş yaptım yâ Rabbi! Kulluğuna aykırı iş yaptım!” diye pişman oldu. Böyle bir nedâmet, pişmanlık kalbinde duyar duymaz. Duydu mu o kul. Allah onun duyduğunu gördü mü, *(illâ gafere lehû)* Allah onu affeder, Allah onu mağfiret eder. *(Kable en yestağfirahû)* Daha o, ‘Aman yâ Rabbi beni affet, estağfirullah!’ demeden, yani diliyle ifade etmeden affeder. Kalbinden böyle bir pişmanlık duydu mu, daha diliyle söylemesine lüzum kalmadan Rabbü'l-âlemîn bildiği için affeder.”

İçimizi biliyor mu? Biliyor. Dışımızı biliyor mu? Biliyor. Evveli biliyor mu? Biliyor. Âhiri biliyor mu? Biliyor. Dünyayı, âhireti, yeri göğü, yerin içini, her şeyi biliyor. Kulun pişmanlığını anladığı zaman, onu afv ü mağfiret ediyor.

Muhterem kardeşlerim!

Demek ki işin aslı candan bir pişmanlık duymakmış. Yani insanın hatasını anlayıp, yanlış yolda olduğunu anlayıp, bu işe pişman oldu mu, gözyaşı döktü mü; işin aslı bu oluyor. İşte tevbenin aslı budur. Allah yolunun da ilk adımı tevbedir.

Allah'ın sevgili kulu olmak isteyen bir insan, hem dünyada hem ahirette bahtiyar olmak isteyen, mutlu olmak isteyen bir insanın ilk adımı nedir?

Yaptığı günahlara pişmanlıktır, ilk adımı tevbedir. Tarikatın da, tasavvufun da, evliya yolunun da ilk adımı tevbedir, tevbe-i nasûh... Onun için aşk ile şevk ile tevbe edeceğiz.

d. Şehidler Dünyaya Dönmek İster

O sayfadan üçüncü hadis-i şerif de şu:⁴

مَا أَحَدٌ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ يُحِبُّ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا
وَلَهُ مَا عَلَى الْأَرْضِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا الشَّهِيدُ يَتَمَنَّى
أَنْ يَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا فَيُقْتَلَ عَشْرَ مَرَّاتٍ لِمَا يَرَى
مِنَ الْكِرَامَةِ

(بخ. م. ت. حم. عن أنس)

(Mâ min ehadin yedhulü'l-cennete yuhibbü en yerci'a ile'ddünyâ ve lehû mâ ale'l-ardî min şey'in ille'ş-şehîdü, yetemennâ en yerci'a ile'd-dünyâ, feyuktele aşra merrâtin; limâ yerâ mine'l-kerâmeti.)

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:

“Cennete giren insanlardan hiç kimse dünyaya dönmek istemez. Yeryüzünde olan her şey orada

⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.IX, s.396, no:2606; Müslim, *Sahîh*, c.IX, s.457, no:3489; Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.225, no:1585; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.173, no:12794; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

vardır.” Dünyanın yüzüne kim bakar cennete girdikten sonra. Cennete giren bir insan dünyaya gitmek istemeyecek. Dünyaya bakmayacak bile, dünyaya nazar bile etmeyecek, aldırmayacak bile. İstemeyecek, özlemeyecek; çünkü âhîret güzel, cennet güzel!

(İlle’ş-şehîdü yetemennâ en yercia ile’ d-dünyâ)
“Ancak şehid isteyecek dünyaya dönmeyi. *(Feyuktele aşra merrâtin)* On kere daha öldürölmek isteyecek.”

Neden isteyecek? Hani savaşta öldüröldü, şehid oldu ya. Yine döneyim, yine şehid olayım; yine döneyim, yine şehid olayım; yine döneyim, yine şehid olayım diye on kere dönüp dönüp, tekrar tekrar şehid olmak isteyecek. Şehidlere verilen makamların, mükâfatların ne kadar yüksek olduğunu gördüğü için. Derecesinin ne kadar yüksek olduğunu gördüğü için.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Şimdi senden birisi, yakın bir arkadaşın borç para istese ne kadar verebilirsin? Allah yolunda bir para sarf etmek gerekse, varsa ne kadar verebilirsin?

“—Brisbane’da bir cami yapılacak!” dedi, geldi sana ne kadar verebilirsin?

On mu verirsin, 50 mi verirsin, 100 mü verirsin, 200 mü verirsin, 1000 mi verirsin, 2000 mi verirsin, 50 bin mi verirsin, 20 bin mi verirsin? Ne kadar verirsin?

Mesela Hamburg’ta bir Pakistanlı 4 katlı, bodrum

katlı koca bir binayı müslümanlara cami olarak kullanın diye bağışlamış. Kendisi almış, vermiş, verebilmiş yani. Fedakârlık! Parayı verebilmek, kazandığı parayı derece derece verebilmek bir ölçü.

Bu fedakârlığın, bu cömertliğin en üstünü nedir? İnsanın canını vermesi... Yani canını verebiliyor musun?

Deli Dumrul hikâyesinde, Dede Korkut hikâyelerinde, Deli Dumrul onu dolaşüyor bunu dolaşıyor kendisine denmiş ki:

“—Canının yerine bir başka can bul, onun canını alalım sen daha yaşa.”

Ona gidiyor canım kıymetli diyor, buna gidiyor canım kıymetli diyor, kimse canını vermek istemiyor. Ancak hayat arkadaşı, ailesi, “Canım sana feda olsun!” diyor. Allah onlara şu kadar ömür verdi filan diye böyle Deli Dumrul hikâyesi diye bir hikâye vardır.

Kuru çayın üstüne bir köprü kurmuş, ondan sonra o köprüden geçenden kırk akçe almış.

“—Ya zaten burada su yok, şu taraftan geçerim, burada köprü lüzumsuz kurulmuş. Şu taraftan geçerim!” diyenden, hiç para vermek istemeyenden, kabadayı olduğu için döve döve seksen akçe almış. Böyle bir kabadayıymış, zorbaymış, sonunda pişman olmuş. Başı belalara uğramış da, anlatırlar böyle.

Yani can vermek zor, şehid canını veriyor!

Muhterem kardeşlerim!

Demek ki Allah yolunda insanların cömertlikleri

farklı. Kimisi çok büyük fedakârlık yapabiliyor. Ama bizler zayıfız, sigaradan bile vazgeçemiyoruz. Sigara! Nihayetinde alt tarafı bir sigara. İçme bunu, mekruh bu, sıhhatine zararlı, kolesterol yapıyor, kanser yapıyor, yavaş yavaş öldürüyor, nefesini tıkıyor. Masraftır, zahmettir, hastalıktır.

Ondan bile vazgeçemiyor mesela insanoğlu. Halbuki derece derece, yüksek cömert insanlar var canını bile verebiliyor. Canını veren en büyük mükâfatı alıyor. Canını verebilecek kadar cömert olan, o kadar fedakâr olan en büyük mükâfatı alıyor cennete giriyor.

Muhterem kardeşlerim!

İşte işin aslı burası. Cimriliği, pintiliği bırakmamız lazım. Bizim de Allah yolunda cömert olmamız lazım. Malca cömert olmamız lazım, tence cömert olmamız lazım, canca cömert olmamız lazım.

Ne demek? Malca cömert olmak ne demek?

Allah yolunda masraf yapmak. Allah yolunda zekât vermek, hayır yapmak, cami yaptırmak, çocuk okutmak filan.

Ten vücut demek, tence cömertlik nedir, ne demek?

Yani hizmete koşmak. Mesela bu gün benim işim yok. Mahsulü kaldırdım, tarlanın işi yok. E bugün caminin şurasını tamir ederim, burasını badana ederim, şurasını düzeltirim, burasını yaparım, perdelerini yıkarım filan. İşte bu da hizmet. Yani her şey parayla olmaz, hizmet de

bir çeşit fedakârlıktır. İnsan kendisini hizmete, hayra tahsis eder; bu da bir cömertliktir. Buna da vücut cömertliği derler.

Yani cebine, kesene davranıp verdiği mal cömertliği derler. Hizmette koşmana da vücut cömertliği, ten cömertliği derler. Bir de canını vermeye de can cömertliği derler. Çünkü insanın bir malı var, bir bedeni var, bir de ruhu var. Ruhunu veriyor, canını veriyor, hayatını veriyor Allah yolunda... Tabii cömertliğin en yükseği bu.

Bu fedakârlıklarla ölçülüyor müslümanın kıymeti... Mükâfatı da bu fedakârlıkları ölçüsünde veriliyor. Sen de ya Allah yolunda masraf yap, paran varsa...

“—Hocam param yok fakirim, borçluyum, borçlarımı ödeyemedim. Başımda bir sürü fakir fukara akrabam var onlara zor para yetiştiriyorum.”

Tamam. Allah'ın yolunda hizmet et sen de... Camiye hizmet et, dine hizmet et, bir müslüman kardeşine hizmet et öyle sevap kazan...

İşte en yüksek derecesi de Allah yolunda çalışıp çabalayıp kafirle cihad edip sonunda şehid olmak.

e. Ticaret Yapmak da Sevap

Bu büyük şahıslar bize örnek olmalı. Allah şefaatine erdirsin, evliyaullahtan, alimlerden, hadis bilginlerinden çok zamanının muteber büyüklerinden, evliyaullahından bir kişi var... Üç ayırmış faaliyetini; bir sene hacca gidermiş. Hacca gitmek çok sevap, günahların affına

sebeup oluyor diye bir sene hacca gidermiş. O senesi Horasan'dan hacca gidiyor geliyor. Altı ay gidiş altı ay geliş bitiyor. Hac vazifesini yapınca bitiyor. Bir senesini böyle geçiriyor.

Bir senesini cihada sarf edermiş. Müslümanlar nerede, hangi kâfirlerle cihad ediyorsa oraya sefer edermiş, asker olurmuş bir sene, çarpışmış gazilik sevabı almış. O senesi de öyle geçti. Hangi diyarsa oraya gidermiş.

Bir sene de ticaret yaparmış. Mal yüklermiş kervana, falanca yerde götürürmüş satarmış, kazanırmış. Ticaret de sevap... Neden? Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

التَّاجِرُ الصَّدُوقُ الْأَمِينُ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ
وَالشُّهَدَاءِ

(عبد بن حميد، والدارمي، ت. حسن، قط. ك. عن أبي سعيد)

RE. 197/4 (*Et-tâciru's-sadûku'l-emînü*) “Doğru sözlü ve güvenilir olan tüccar, (*mea'n-nebiyyîne ve's-sıddîkîne ve's-şühedâ'*) peygamberlerle, sıddıklarla, şehidlerle beraber olacak.” Allah-u

⁵ Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.471, no:1130; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.7, no:2143; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.IV, s.29, no:1344; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.III, s.7, no:18; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.322, no:2539; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.449; Abd ibni Humejd, *Müsned*, c.I, s.299, no:966; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.VI, s.16, no:1387; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.230; Zehebî, *Mîzânü'l-İ'tidâl*, c.III, s.413, no:6968; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.7, no:9217; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.294, no:941; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XI, s.394, no:11046.

Teâlâ Hazretleri öyle bir tüccarı, Arş-ı A'lâ'nın gölgesinde gölgelendirecek. Mahşer gününün sıkıntılarını duyurmayacak.

Ticaret yapmak da sevap... Bu diyarda meselâ diyelim ki, duydum ben, et azmış. Sen Brisbane'a gitsen, 10 tane koyunu atsan kamyonetin arkasına, getirsen, arkadaşlarına versen... Buradaki bir ihtiyacı karşılayacak bir faaliyet... Herkes gidemiyor. Bu da sevaptır.

Burada bilmem hangi mal yok. Şu yok. Falanca yere gittiği zaman getiriversin. Yani hem ticaret yapıyor hem de müslüman toplumun bir işini halletmiş oluyor. Duaya mazhar oluyor.

Hayatımızın mânasını iyice düşünelim. Hayat bir yoldan ibarettir, bu yolun sonu ölümdür. Âhiret vardır, âhiret ebedîdir, âhirete hazırlanalım. Aklımız varsa hazırlanırız, aklımız yoksa boş gezeriz. Allah'ın bizim ibadetime, taatimize, namazımıza, orucumuza, haccımıza, zekâtımıza ihtiyacı yoktur. Neden emrediyor?

Biz onun rahmetine muhtacız ve bu ibadetlerin hepsi bizim dünyada mutluluğumuzu sağlıyor da ondan... Namaz mutluluğumuzu sağlıyor, oruç sıhhatimizi sağlıyor. Zekât yardımlaşmamızı sağlıyor. Hac müslümanların arasında işbirliğini sağlıyor. Her ibadetin faydası var.

Her ibadetin faydası insanların kendisine... Allah'ın her emri müslümanın lehine... Allah'ın her yasağı müslümanı bir tehlikeden koruyan bir şey. Onun için kendi menfaatimize emir tutacağız, yasaklardan kaçınacağız.

Allah alemlerden müstağni, bize ihtiyacı yok,

bizim Allah'a ihtiyacımız var... Allah'ın emirleri bizim için, bizim mutluluğumuz için, saâdet-i dâreyne ermemiz için. Yani dünya ve âhîret saadetine ermemiz için... Cenneti kazanmaya, cehenneme düşmemeye çalışacağız. Yolumuz yanlışsa yolumuzdan geri döneceğiz.

Bundan sonraki hayatımız, şu akşam şu konuşmamızdan sonraki hayatımız başka türlü olsun! Kötü alışkanlıklarımızı bırakacağız.

“—Hocam benim küçük bir kötü alışkanlığım var, müsaade et, devam edeyim!”

Olmaz! Küçük kusurlar devam edildikçe büyür.

İnsan küçükten başlar, sonra o kötülük büyür büyür, ejderha olur. Solucan gibiyken öldürebilirdi, ezebilirdi ama ejderha olunca öldüremez, o onu yutar. O bakımdan küçük büyük demeden her türlü kötülüğü, günahı bırakacak, Cenâb-ı Hakk'ın yoluna bir dönüş yapacak, tam bir dönüş. Rayına bir oturacak, ondan sonra hep Allah yolunda çalışacak. Hepimizin öyle olması lazım. Kadınlar da öyle olacak, erkekler de öyle olacak.

Ben şaşırdım hayret ettim. Var, dinleyen kardeşlerimizden, gördüğüm gezdiğim yerlerdeki kardeşlerimizden. Sigara tiryakiliği mesela, bu akşam üçtür dördtür sözü oraya getiriyorum. Basit bir şey olduğu için, yani kimse önemsemediği için söylüyorum bunu. Erkekler içiyor, hanımlar da içiyor. Anasından babasından gizli delikanlılar da içiyor. E herkes içiyor yahu, bunun hiçbir faydası yok, vitamini yok, faydası yok.

Masraf! Yani bir sigara tiryakisinin bir senede

tükettiği sigaranın fiyatını bir ortaya koysak, bir cami cemaatinin sigaraya verdiği bir senelik parayı düşünsek, her yerde kubbeli cami yaparız, Türkiye’de fabrika yaparız. Yani Türkiye’de sigara tiryakisi müslümanlar, Allah rızası için, sigaraya verdikleri parayı keyiflerine vermeyip de, Allah yolunda cami yapılacak diye verseler, cami yaptırırlar, üniversite yaptırırlar, her şeyi çok mükemmel yaparlar.

Muhterem kardeşlerim! Onun için kusurun küçüğü olmaz. Kusur kusurdur, küçük de olsa bırakacağız. Sigaradan tevbe edeceğiz. Küçük kusurlarımıza tevbe edeceğiz, yani tam müslüman olmaya gayret edeceğiz. Ayakkabımızı birisini bu tarafa, birisini bu tarafa atmayacağız; ikisini yan yana koyacağız. O bile bir kusurdur. Çıkarttığı zaman iki ayakkabı yan yana duracak.

Elbiseni kendin gardıroba asacaksın. Benim gibi ceketini bir tarafa pantolonu bir tarafa, çorabın tekini bir tarafa, ötekisini öbür tarafa koymayacaksın, derli toplu olacaksın. Yaptığın işi güzel yapacaksın.

Yüzünü yıkıyor adam, abdest alışına bakıyorum, suyu alıyor şap şap şap... Ya senin gözünün burasına su gitmedi, burasına gelmedi. Kolunun burası ıslanmadı. Güzel yıkasana! Şöyle al, şööyle her tarafını bir ovuştur. Gözünün şuralarına şey yap. Şöyle su her tarafına gitsin yani.

Yaptığın şeyi güzel yap. Yazı yazıyorsan güzel yaz. Domates dikiyorsan güzel dik. Bak çok hoşuma gitti, burada domates tarlalarını gördüm. Naylonu deniz gibi bembeyaz şey yapmışlar sermişler. Layınları [line] dizmişler, domatesler belli aralıklarla, asker gibi. Hepsine bir delik, hepsinin altında bir boru. Yani özendim, hoşuma gitti. Türkiye’de bilmiyorum böyle yapıyorlar mı yapmıyorlar mı?

İntizam güzel şey. Her şeyimizin muntazam olması lazım. Bak şuraya geldik, dün akşamdan bugün daha güzel. Minberin yeri değişti, burası temizlendi. Yarın şurası açılır, burası açılırsa daha güzel olur. Yani her günümüz biraz daha iyi olacak.

Bir kusurumuzu tesbit ettim bu gezilerde, size söyleyeyim: Bir müslümanın eviyle bir İtalyan’ın evi yan yana olsa, hangisi müslümanın evi, hangisi İtalyan’ın evi, anlıyorum. Neden?

Müslümanın evi derbeder de ondan.

Yan yana iki komşu; müslümanın evi derbeder, İtalyanın evi düzenli... Bahçesine özenmiş, çimenini biçmiş, ağacını dikmiş, boyasını boyamış filan. Neden? Bir sanat zevki var demek ki.

Bizde bir aldırmazlık var, bu da doğru değil. Bizim bahçemiz daha güzel olmalı, bizim üstümüz daha temiz olmalı, bizim işimiz daha sağlam olmalı. Çünkü biz Allah’ın sevdiği kullarız. Bu da önemli.

Onun için Allah bize her şeyin en güzelini yapmayı bundan sonra nasib etsin... Şu akşamımız sizler için bir dönüm noktası olsun...

Zaten güzel bir aydayız, Üç Aylar'ın içindeyiz, Şa'ban ayındayız. Ramazan'a az bir vakit kaldı. İki haftadan az bir vakit kaldı. Ramazan geliyor. Tam tevbe zamanı, tam böyle raya oturma zamanı...

.....

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

03. 03. 1991 - Avustralya

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

